

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

שבועות דף מ"ד ע"א

המלוח את חבירו על המשכון ואבד המשכון, האם נחלקו בזה ר"א ור"ע? [תד"ה מאי].

בדלא שוי המשכון שיעור החוב	בדשוי המשכון שיעור החוב	
נחלקו	לכו"ע הפסיד	לרש"י
נחלקו	נחלקו ¹	לתוס'

שבועות דף מ"ד ע"ב

לר"א ור"ע האם ס"ל ששומר אבידה או משכון הוי כשומר שכר או כשומר חנם [תד"ה שומר].

אליבא דרבה	אליבא דרב יוסף	
שומר חנם	שומר שכר ²	לר' אליעזר
לרש"י: שומר שכר ³ לתוס': שומר חנם ⁴	שומר שכר	לר' עקיבא

המלוח את חבירו על משכון כדלהלן ונכנסה שמיטה, האם משמט?

משכון ששנה הכל	במשכון ששנה פלגא	
אינו משמט	להו"א: אינו משמט כלל למסקנא: אינו משמט כנגדו	לרבן שמעון בן גמליאל
אינו משמט	להו"א: אינו משמט כנגדו למסקנא: משמט הכל	לר' יהודה הנשיא

¹ ס"ל לתוס' דכמו דאמרין להלן שר"א ס"ל שאין בע"ח קונה משכון אם משכנו בשעת הלואה [והיינו שבאופן זה לית ליה את ר' יצחק], כך גם סברנו בהו"א, דלא יתכן שבתחילה יהיה פשוט לנו שר"א מודה בדשוי ואח"כ יהיה פשוט שהוא חולק גם בזה, ולכך ס"ל לתוס' שנחלקו גם בזה וגם בזה. אמנם בשטר מודה ר"א שהפסיד כיון שאורחא דמילתא שאם יש מלוח בשטר שאינו לוקח משכון בשעת הלואה, ובמשכון שלא בשעת הלואתו מודה ר"א שהוא לגוביינא והפסיד.

² והגם שאמר ר"א שאם אבד המשכון ישבע ויטול, תירצה הגמי דר"א ור"ע מיירי במלוח צריך למשכון, והיינו שהוא משתמש בו ופוחת לו מדמי החוב, דר"א ס"ל שלא חשוב כעושה מצוה וא"כ הוא רק שומר חנם גם אליבא דרב יוסף ולכך נשבע שאבד ונטל, ור"ע ס"ל שכן חשוב עושה מצוה והוי שומר שכר, אולם בעלמא במשכון שלא משתמש בו ס"ל לרב יוסף שלכו"ע הוי ש"ש.

³ ס"ל לרש"י דמילתא דרבה ודאי תלויה במחלוקת תנאים, שרבה שאמר ששומר אבידה ומשכון הוי שומר חנם הוא רק אליבא דר"א, אבל לר"ע שסובר שאבד המשכון אבדו מעותיו, איה"נ שמודה רבה שהוי שומר שכר.

⁴ ותוס' חולקים על רש"י וס"ל שגם רבה יכול לפרש שלכו"ע הוי שומר אבידה ומשכון שומר חנם, ומה שמפסידו ר"ע אם אבד המשכון הוא משום שס"ל כשמואל שקיבל על עצמו את המשכון על פרעון חובו. אמנם ביארו תוס' שאם היה מהשכון שוה יותר מהחוב ואבד אין מפסיד אלא את החוב ואין צריך לשלם את יתרת שווי המשכון כי הוא רק שומר חנם, והמשנה שאמרה סלע הלוייתני עליו שתים היה שוה שחייב [אם מודה בזה], מיירי שאבד בפשיעה שגם שומר חנם חייב על זה.